

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייסדות ב"ק מרן רבינו הקוה"ט זיעעבי"א - בנשיאות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א
קרית יואל - בני ברק

אויפער תורה קוויאל

פרשת במדבר

כיתה ו' (א-ב)

הר"ר מרדכי מנחם שווארץ הי"ו
הר"ר יואל וויינבערגער הי"ו

חידו"ת לפרשת במדבר

מרובה שיהי' לבו פנוי מכל דאגות פרנסה, ולהעלותו ולכבדו מעל כל אנשי הקהלה כי בזה מכבדים את התורה הקדושה וגם נותנים חשק לצעירי הצאן להיות גדול בתורה.

(כתב סופר)

ונסע אוהל מועד וגו' כאשר יחנו כן יסעו.

ונל"פ עפ"י"מ דאיתא בגמ' במה שצוה יוסף לאחיו אל תרגזו בדרך, אמר להם אל תתעסקו בדבר הלכה שמא תרגז עליכם הדרך, פ"י מתוך שיתעסקו בהלכה לא יתנו לבם על הדרך שהולכים בה והם עלולים לתעות מן הדרך או ליפול באחד הבורות, לפיכך הזהירם שלא יתעסקו בהלכה, והנה איתא במדרש דז' עננים היו מקיפים את ישראל, ארבע לארבעה רוחות העולם, אחד למעלה, ואחד למטה, ואחד שהיה מהלך לפנייהם מהלך ג' ימים והיה מכה לפנייהם את הנחשים והעקרבים וכו' ואם היה מקום נמוך היה מגביהו, ואם היה מקום גבוה היה משפילו ועושה את הארץ מישור, היוצא לנו מזה דבמדבר לא היה שום מקום לחשוש שיתעו בדרך או יפלו בבורות שהרי ענני הכבוד היו מקיפים אותם מכל צד והיו מראים להם את

ובנסוע המשכן יורידו אותו הלויים ובחנות

המשכן יקימו אותו הלויים. וי"ל בדרך

צחות דהנה ידוע השותפות שהיו בין יששכר וזבולון דיששכר עסק בתורה וזבולון החזיקו ונתן לו פרנסתו ועי"ז היה לו חלק בתורה שלמד יששכר, וכן בכל הדורות עשו ועושים שותפות בעלי בתים שמחזיקים את התלמידי חכמים שיוכלו לעסוק בתורה בלי דאגות, ובעלי הבתים יש חלק בתורה שלומדים הת"ח, והנה המשכן והארון הם רמז לתלמידי חכמים כי בהם התורה משומרת ומונחת, וכן בת"ח שעוסק בתורה מונחת ומשומרת התורה, והלויים הם רמז לזבולון כי הם החזיקו את המשכן, ורמזה לנו התוה"ק ד"ובנסוע המשכן" אם הת"ח אינו פונה מכל עסקיו ויושב כל היום בביהמ"ד ועוסק בתורה, רק נוסע פעם הוא כאן ופעם הוא כאן "יורידו אותו הלויים" אז צריכים המחזיקים להוריד אותו מגדולתו דאינו ראוי לכבוד, "ובחנות המשכן" רומז לת"ח שפונה מכל עסקיו ואין לו שום עסק רק עסק התורה וחונה כל היום בבית המדרש ועוסק בתורה בעמל ויגיעה ואינו זז משם "יקימו אותו הלויים" שצריכים המחזיקים להקימו בהחזקה

תלמוד תורה יטב לב דרבינו יואל מסאטמאר

בהתייחסות ב"ק מרן רבינו הקדוש זיעתוכי"א - בנשואות ב"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

בס"ד

הדרך ומיישרים אותו, וא"כ היו ישראל יכולים לעסוק בדבר הלכה גם בלכתם בדרך, וזש"ה כאשר יחנו כן יסעו, דבמדבר היו יכולים לעסוק בתורה גם כשחנו וגם כשנסעו.

(דברי יואל)

וידבר ה' אל משה במדבר סיני וגו' שאו את ראש בני ישראל למשפחותם לבית אבותם. ובמדרש בשעה שקיבלו בני ישראל את התורה נתקנאו בהם אומות העולם ואמרו מה ראו להתקרב יותר מכל האומות סתם הקב"ה פיהם ואמר להם הביאו ספרי יוחסין שלכם כדרך שמביאין בני שנאמר ויתילדו על משפחותם לבית אבותם.

ואפ"ל בהקדם לבאר לשון מאמר חז"ל במס' ברכות אין קורין אבות אלא שלשה (אברהם יצחק ויעקב) דהנה הבטיח הקב"ה לנו וזכרתי את בריתי יעקב וגו' דזכות אבות עומדת לבניהם אחריהם בכל דור ודור, ולכאורה יש לבני עשו וישמעאל לטעון שגם הם משורש אברהם ויצחק וזכותם יעמוד גם להם, אמנם איתא באבות (פ"א מ"ב) על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים, והכוונה בזה איתא בזה"ק דעל התורה קאי על יעקב, ויעקב איש תם יושב אהלים, על העבודה דא יצחק שהוא עולה תמימה, ועל גמילות חסדים דא אברהם עמוד החסד, עכ"ד.

ומהאי טעמא תקנו לנו אנשי כנסת הגדולה להזכיר את ששלת האבות ביחד בתפילת שמונה עשרה, דלכאורה היה סגי בהזכרת חד מינייהו, אלא כיון דכל אחד עבד את הקב"ה בעבודתו המיוחדת ע"כ רק בכל שלשת האבות ביחד יש זכות לבני ישראל, וז"ש על שלשה דברים העולם עומד דבזכות שלשה אבות הללו יש לבני ישראל תקומה, ובזה נדחה טענת ישמעאל ועשו שהמה ג"כ מזרע אברהם וכו' כי אין להם זכות כל השלשת אבות יחד דישמעאל אינו מבני יצחק ועשו אינו מבני יעקב, וז"ש אין קורין אבות אלא שלשה היינו שאין האבות מתייחסים אלא למי שבידו זכות של כל השלשת האבות.

ובזה יתבאר מאמר המדרש בשעה שקבלו בני ישראל את התורה ונתעלו מעלות רמות ונשגבות בזכות האבות הקדושים ובאו בני עשו וישמעאל בטענה שגם להם זכות אבות דהרי גם שרשם מאברהם ויצחק סתם הקב"ה את פיהם וא"ל הביאו לי ספרי יוחסין שלכם כשם שבני מביאין שנאמר ויתילדו למשפחותם לבית אבותם, היינו שבני ישראל המה מזרע שלשת אבות והם הנקראים אבות שעליהם העולם עומד, וזה כשם שמביאין בני דלבני ישראל יש יחוס של כל שלושת אבות.

(ברך משה)